

Gävleborgs län

oktober 2009

Inledning

Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC. Syftet är att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året.

All tillväxt skapas lokalt. Det är de enskilda entreprenörerna initiativkraft som tillsammans med de anställdas arbete lägger grunden för vårt gemensamma välbefinnande. Framgångsrika företag och företagare är en förutsättning för lokal utveckling.

Det genomförs ett antal olika rankingar av kommuners näringsliv. Fokus i dessa undersökningar ligger ofta på vad politiken åstadkommer för företagen. I Årets Företagarkommun vänds det resonemanget. Vi försöker istället belysa vad företagen åstadkommer för kommunen och dess invånare i form av tillväxt. Under ett enskilt år betyder företagens prestationer och konjunkturutvecklingen mer för den lokala tillväxten än regelverk och skatter.

Eftersom Årets Företagarkommun mäter tillväxten under ett enskilt år kan stora omplaceringar ske från ett år till ett annat. Detta förhållande är inte konstigt då det är den långsiktiga tillväxten som är mest beroende av ett allmänt gott företagsklimat. Det är inte sannolikt att de långsiktiga tillväxtförutsättningarna ändrar sig radikalt från ett år till ett annat.

På kort sikt är det istället företagen själva som är den viktigaste tillväxtfaktorn. Årets Företagarkommun säger alltså inte var företagsklimatet är bäst. Inte heller säger undersökningen något om var företagen tjänar mest pengar eller har högst omsättning. Den visar istället var företagandet utvecklats bäst under det gångna året, vilket i många fall kan vara från låga nivåer. Men tillväxt är utveckling och vi vill genom denna undersökning belysa de kommuner vars företag vuxit snabbast.

Sammanfattning i korthet

Årets Företagarkommun...	Årets Företagarkommun är inte...
... är baserad på UC-data för aktiebolag som lämnat bokslut två år i rad.	... en urvalsundersökning.
... mäter förbättringar och försämringar jämfört med tidigare år. (D.v.s. tillväxt från år till år)	... en undersökning av företagsklimat eller av var företagen är störst eller mest lönsamma.
... är en utmärkelse till företagen i den kommun som uppvisar störst förbättring.	... en utmärkelse till kommunalpolitiker.

Så är Årets Företagarkommun uppbyggd

Årets Företagarkommun byggs på sex variabler. Fyra av dessa är relaterade till företagets omsättning och resultat. De övriga två avser antalet aktiebolag och deras kreditvärdighet. Årstillväxten av dessa variabler rankas därefter från högst till lägst. Dessa rankingpoäng summeras sedan i ett ovägt index. Ju lägre sammanlagda poäng desto högre placering får kommunen. Variablerna som hämtas från företagets bokslut har vi använt 2008 års bokslut och jämfört med år 2007.

Omsättning. Denna uppgift hämtas från företagets bokslut. Omsättningstillväxten mäts på två sätt. Dels tittar vi på hur stor andel av företagen i kommunen som ökat omsättningen under det senaste året. Dels mäter vi hur den genomsnittliga omsättningen har utvecklats. Enkelt uttryckt visar första delen hur det går för de mindre företagen, medan de större företagen har större betydelse för tillväxten av den genomsnittliga omsättningen. Samma resonemang gäller för resultatkategorierna.

Resultat. Denna information hämtas också från företagets bokslut. Tillväxten mäts på samma sätt som omsättningen. Dels hur stor andel av företagen som ökat sitt resultat och dels tillväxten av det genomsnittliga resultatet. Det är dock problematiskt att mäta utvecklingen av genomsnittresultatet i de fall där genomsnittet går från vinst till förlust och vice versa. Av den anledningen mäts utvecklingen av genomsnittresultatet i nominella termer (kronor) och inte i procentenheter.

Antal företag. Denna information hämtas från UC:s databas. Tillväxten mäts här i form av nettotillskottet av nyregistrerade aktiebolag (d v s efter korrigering för konkurser, avregistreringar och likvideringar) i relation till kommunens totala bolagsstock.

Kreditvärdighet. Mäts som andel företag som fått en förbättrad kreditvärdighet av UC under det gångna året.

Så gjordes undersökningen

Årets Företagarkommun väljs ut gemensamt av Företagarna och UC. Information från UC:s databas används för att välja ut den kommun som utses till Årets Företagarkommun. För att avgöra vilken kommun som har de företag som utvecklats bäst under perioden 2007 till 2008 har vi granskat företagets bokslut från 2008.

De företag som ingår i undersökningen är:

- Aktiebolag
- Bolag med en omsättning på minst 100 000 kronor
- Bolag som funnits i kommunen under de senaste två bokslutsåren
- Endast bolag i kommuner som har 50 eller fler bolag som uppfyller kraven ovan. I år uteslöts tre kommuner på grund av detta krav, Storfors, Bjurholm och Dorotea.

Vi har även tagit fram en ranking för uthållig tillväxt¹, där vi använt oss av data för de sex senaste mätningarna. Det är en sak att ha en hög tillväxttakt under ett enskilt år, det är en helt annan sak att ha hög tillväxttakt under flera år.

¹ Se Uthållig tillväxtranking 2009. www.uc.se eller www.foretagarna.se

Nationell utveckling

Den djupa lågkonjunktur som slog till med stor kraft under senare delen av år 2008 har inte nämnvärt påverkat omsättningen hos landets företag. Av de undersökta kommunerna har hela 283 stycken en bolagsstock där fler än hälften redovisar en ökande omsättning.

Resultatnivån har däremot blivit lidande. Endast 45 av 287 kommuner har en bolagsstock där fler än hälften redovisar ett förbättrat resultat jämfört med året innan.

254 kommuner har fått se den lokala aktiebolagsstocken öka under år 2008, en liten nedgång jämfört med året tidigare.

Allt färre företag har fått förbättrad kreditvärdighet. I 32 av kommunerna har fler än hälften av bolagen fått en högre kreditvärdighet. En klar nedgång från tidigare undersökningar.

Tabell 1. Utveckling av parametrarna

	2006 Bokslut 2005	2007 Bokslut 2006	2008 Bokslut 2007	2009 Bokslut 2008
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökad omsättning	247	285	288	283
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökat resultat	215	266	254	45
Antal kommuner med ett ökat antal aktiebolag	232	240	267	254
Antal kommuner där mer än hälften av företagen fått förbättrad kreditvärdighet	196	285	288	32

Länsutveckling

Ranking. Sammantaget hamnar Gävleborg på plats 4 av rikets 21 län. I fjol hamnade länet på en total 16:e plats.

Omsättning. 60 procent av Gävleborg läns aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som den genomsnittliga omsättningen stigit med 3 procent. Länet rankas på en 10:e plats i omsättningskategorin. Branschmässigt är tillväxten relativt jämnt fördelad.

Resultat. 48 procent av länets bolag ökar resultatet samtidigt som genomsnittresultatet minskar med mer än 200 000 kronor. Sammantaget rankas Gävleborg på en 7:e plats i resultat kategorin. Tillverknings- och byggsektorn redovisar den bästa resultattillväxten, där 51 procent fått ett förbättrat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 6 705 aktiebolag i länet, en uppgång med 5 procent. Med den tillväxten rankas Gävleborgs län på en 4:e plats av landets 21 län.

Kreditvärdighet. 47 procent av bolagen i Gävleborg län har fått en förbättrad kreditvärdighet – den fjärde högsta andelen i riket.

Årets Företagarkommun. 7 av länets 10 kommuner rankas på den övre halvan i årets undersökning. Bollnäs rankas högst och landar på en total 11:e plats. Lägst rankas Ovanåkers kommun på plats 207. Den största kommunen i länet, Gävle, rankas på plats 89.

Län	Tillväxt							Ranking				
	Antal AB	Förändr AB	Ökat oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Rank 2009	Rank AB	Rank kreditv.	Rank oms	Rank res.
Norrbottnen	5923	4%	59%	49%	13%	1887307	48%	1	16	1	1	1
Uppsala	8105	5%	58%	49%	5%	-345732	48%	2	6	2	10	4
Västmanland	6074	5%	60%	49%	8%	-572473	47%	3	13	5	1	5
Gävleborg	6705	5%	60%	48%	3%	-238653	47%	4	4	4	10	7
Kalmar	6034	5%	60%	48%	5%	-15424	45%	5	10	14	5	3
Stockholm	89975	6%	58%	49%	9%	-3303776	46%	6	2	11	7	14
Östergötland	10465	5%	60%	49%	6%	-695710	46%	7	9	12	5	8
Dalarna	7361	5%	60%	48%	6%	-1428386	46%	8	12	8	5	14
Gotland	1531	7%	61%	47%	3%	-81178	42%	9	1	21	8	11
Västerbotten	7188	5%	61%	47%	3%	-884425	46%	10	8	6	8	18
Södermanland	6265	5%	56%	47%	9%	-840641	46%	11	7	7	14	18
Västra Götaland	46760	5%	58%	47%	1%	-68058	46%	12	11	9	18	5
Halland	8939	5%	57%	46%	3%	120592	46%	13	5	13	16	8
Jämtland	3802	4%	60%	48%	5%	-348148	45%	14	20	15	3	10
Värmland	7011	4%	57%	46%	8%	-314141	47%	15	18	3	12	17
Skåne	35502	6%	57%	46%	4%	-78446	44%	16	3	17	15	12
Örebro	6380	4%	57%	47%	8%	-477019	46%	17	14	10	13	16
Västernorrland	5592	4%	57%	48%	4%	2093016	44%	18	17	18	19	2
Jönköping	10086	3%	58%	47%	2%	-332044	44%	19	21	19	16	14
Blekinge	3110	4%	57%	45%	1%	-526361	45%	20	19	16	20	20
Kronoberg	4933	4%	57%	45%	-6%	-992887	43%	21	15	20	21	21
RIKET	287741	5%	58%	48%	6%	-1097412	45%					

Bollnäs kommun

Gävleborgs länsvinnare i Årets Företagarkommun 2009 är Bollnäs kommun. I samtliga av undersökningens fyra kategorier rankas kommunen bland de 100 främsta. Bäst lyckas man när det gäller utvecklingen av antalet aktiebolag där man haft den 16:e högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 61 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen har ökat med 6 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Bollnäs på plats 73 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst tillverkningsindustrin som utmärker sig, där 64 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 50 procent av Bollnäs bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet minskar samtidigt med cirka 100 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 71 i resultat kategorin. Byggsektorn redovisar bäst resultat, hela 58 procent av sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 715 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 9 procent – en tillväxttakt som ger plats 16 i kategorin.

Kreditvärdighet. 51 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 32 i kategorin.

Fakta om Bollnäs, vinnarkommunen i Gävleborg

Befolkning 26189

Anställda 10179

Företagare 1176

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- Bruks AB
- AB Bollnäs Bostäder
- Kilafors Industri AB

År	Placering
2009	11
2008	208
2007	270
2006	185
2005	202
2004	170

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Gävle kommun

Länets största kommun, Gävle, rankas på en sammanlagd 89:e plats i Årets Företagarkommun. Gävle rankas på den övre halvan i samtliga fyra kategorier. Bäst lyckas man när det gäller utvecklingen av antalet aktiebolag där man haft den 79:e högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 59 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsättningen har ökat med 3 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Gävle på plats 140 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst tjänste- och byggsektorn som utmärker sig, där 61 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 47 procent av Gävles bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet minskar samtidigt med cirka 140 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 126 i resultat kategorin. Tillverkningsindustrin redovisar bäst resultat, 54 procent av sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 2 446 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 6 procent – en tillväxttakt som ger plats 79 i kategorin.

Kreditvärdighet. 47 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 104 i kategorin.

Fakta om Gävle, största kommun i Gävleborg

Befolkning 93509

Anställda 41928

Företagare 2804

**Omsättningsmässigt
största privata aktiebolag***

- Stora Enso Pulp AB
- Bilmetro AB
- AB Gavlegårdarna

År	Placering
2009	89
2008	205
2007	147
2006	186
2005	42
2004	261

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Övriga kommuner

Omsättning. Hofors kommun rankas högst i länet när det gäller omsättningen. 62 procent av bolagen i Hofors har ökat omsättningen under det senaste året, vilket bidrar till kommunens 10:e plats i kategorin.

Resultat. Söderhamns kommun rankas högst i länet när det gäller resultattillväxten. 50 procent av kommunens företag har förbättrat resultatet jämfört med år 2007.

Nettoförändring av bolagsstocken. I Ockelbo kommun har bolagsstocken ökat med hela 9 procent, näst högsta tillväxttakten i länet efter Bollnäs.

Kreditvärdighet. I Nordanstigs kommun har 51 procent av företagen fått en ökad kreditvärdighet – högst andel i länet.

KOMMUN	Tillväxt							Ranking					
	Antal AB	Förändr AB	Ökad omsättn	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv,	Total rank 2009	Total rank 2008	Rank AB	Rank kreditv	Rank oms	Rank res
BOLLNÄS	715	9%	61%	50%	6%	-108935	51%	11	208	16	32	73	71
SÖDERHAMN	669	5%	61%	50%	2%	-109027	48%	43	178	93	64	113	65
HUDIKSVALL	885	4%	63%	48%	7%	-285768	48%	50	68	142	74	29	159
HOFORS	149	-4%	62%	47%	15%	310475	44%	80	160	283	176	10	80
GÄVLE	2446	6%	59%	47%	3%	-141645	47%	89	205	79	104	140	126
LJUSDAL	559	4%	62%	46%	6%	3897	44%	96	81	154	187	45	140
NORDANSTIG	206	5%	61%	43%	3%	-154301	51%	104	253	107	20	117	218
OCKELBO	139	9%	56%	42%	6%	30559	39%	171	52	17	266	145	189
SANDVIKEN	624	6%	58%	51%	0%	-1126979	45%	177	228	78	166	212	149
OVANÅKER	313	5%	60%	42%	8%	-817203	43%	207	76	112	215	65	274